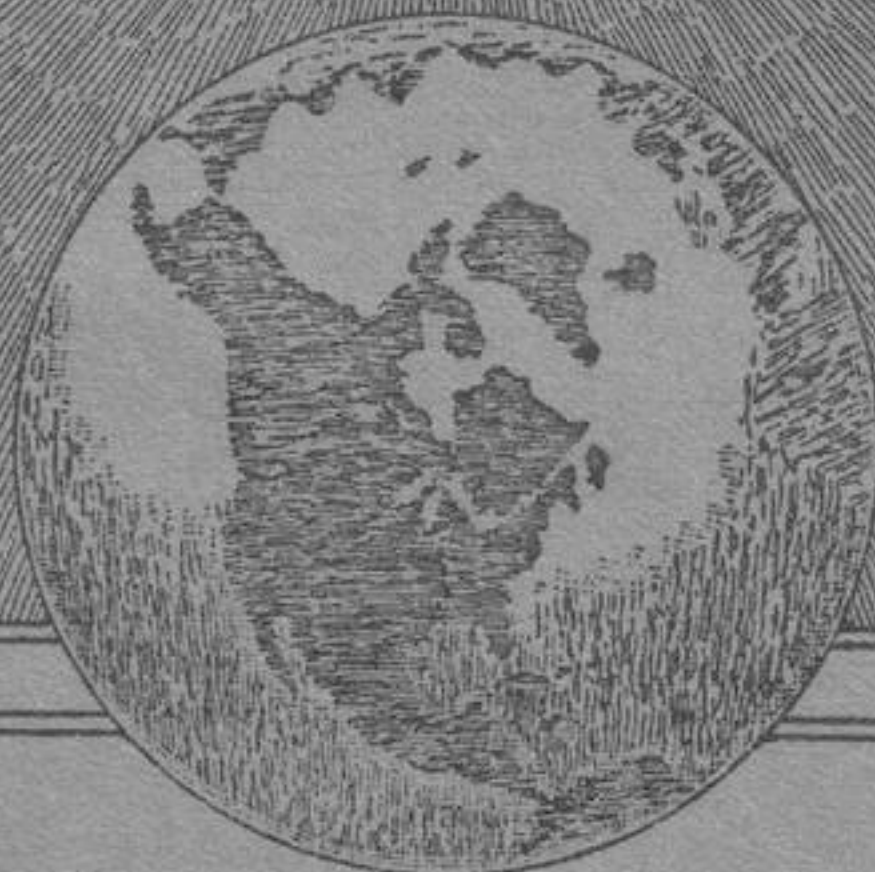

AMERIKA

ESPERANTISTO

November, 1925

	Page
Is Esperanto Final?	1
News and Notes from the Central Office	4
Radio	8
First Course in Esperanto	8
The Krestomatio Class	12
The Esperanto Movement in Japan	13
Propagandu Ĉe Ni Alilingvuloj!	15
Atentu Alilingvuloj!	16

AMERIKA ESPERANTISTO

OFFICIAL ORGAN OF THE ESPERANTO ASSOCIATION of NORTH AMERICA, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto.

Yearly Memberships: Regular \$1.00: Contributing \$3.00: Sustaining \$10.00; Life Members \$100.

HERBERT M. SCOTT, Editor

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo.—Vinton Smith, Secy., 420 Elwood St., Oakland, Calif.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta-Rondo.—L. D. Stockton, Secretary, 420 15th St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

Esperanto Association of California, Inc.—Rooms 309-311 de Young Building, San Francisco. Miss L. J. Marshall, Sec.

MONTREAL, CANADA.

Montreal Esperanto Association: Meets each Monday evening at 8 in Room 25, 747 St. Catherine St., West, Sek. G. E. Warner.

OKLAHOMA CITY, OKLA.

La Oklahoma Esperantista Societo kunvenas dimanĉe kun Arto kaj Scienco Klubo, 2501 W. Ave. "G", RR6, Box 156, Oklahoma, Okla. C. R. D. S. Oakford, Prez.

WASHINGTON, D. C.

Kolumbia Esperanto-Asocio, third Thursday October to May; Kabea Klubo, other Thursdays throughout the year, at 8 P. M. Class, Thursday, at 7.30. All at 1918 Sunderland Place.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park.—Jaroslav Sobehrad, Secretary, 5625 23rd Rd., Cicero, Ill.

La Esperanto Oficejo, 1669 Blue Island Ave.—Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

ROCKFORD, ILLS.

Scandinavian Esperanto Institute, 419 7th St.

BOSTON, MASS.

Boston Esperanto Society, 507 Pierce Bldg., Copley Sq.—Meets Tuesdays, 7 P. M. Miss M. Butman, Secretary.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society.—Business Institute, every Friday, 8 P. M.

BALTIMORE, MD.

La Baltimore, Md., Esperanta Rondeto meets 1st and 3rd Wednesday evenings in month at Md. Academy of Sciences.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 2916 East Grand Blvd.—Open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A. M.-9 P. M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.10 P. M.

La Pola Esperanto Asocio, 1507 E. Canfield Ave.—B. Lendo, Sek., 3596 29th St.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

Group Charter—\$1.00.

NEW YORK CITY, N. Y.

The New York Esperanto Society.—Miss L. F. Stoeppler, Sec., 63 West 94th St. The Barco, or Esperanto Supper, is held on the first Saturday of each month, 6.45 P. M. at Hotel Endicott, 81st St. and Columbus Ave.

WEEHAWKEN, N. J.

Hudson County Esperanto Society, Box 32, Weehawken, N. J. Headquarters: Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J. Meetings: The second Tuesday of month. Secretary: Mr. O'Brien, 6 Hageman Place, West New York, N. J. Literatura Klaso, under direction of J. J. Sussmuth, every Tuesday except second, Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J.

CLEVELAND, OHIO.

The Cleveland Esperanto Society, 9010 Detroit Ave., every Tuesday, 7.30 P. M. S. Kozminski, Sek., 3406 Meyer Ave.

TORONTO, CANADA.

The Toronto Esperanto Society, which has recently suspended its meetings, is being re-organized.

All interested are invited to communicate with the Acting Secretary, Sro. D. W. M. Jenkins, 514 Jarvis Street, Toronto.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Esperanto Society, Henry W. Hetzel, Sec'y, West Phila. High School for Boys. Monthly meeting for business every fourth Friday at Y. W. C. A., 18th and Arch Sts., 8.15 P. M. Social and class meetings on same hour and place on other Fridays. Centra Loka Oficejo, 133 N. 13th St. (Librovendejo de Peter Reilly, Vic-Delegito de U. E. A.)

Rondeto de Litovaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art.—J. D. Hailman, Sec., 310 S. Lang Ave. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists.—Sino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P. M.

ST. PETERSBURG, FLORIDA.

Amikeco Rondo meets Tuesdays 4.00 P. M., Fridays 8.00 P. M. E. E. Owen-Flint, Sec. 211 7th Ave. North.

TOPEKA, KANSAS Esperanto Association. Prez. Capt. Geo. P. Morehouse. Sek-iino, Sino Lida R. Hardy, 1731 Lane St. Kores-Sek-iino, Fino Leone Newell, 635 Watson St.

Amerika Esperantisto

ORGANO

de la

ESPERANTA ASOCIO DE NORDA AMERIKO

507 Pierce Bldg., Copley Square

Boston 17, Mass., U. S. A.

ONE DOLLAR A YEAR

Vol. 35.

November, 1925.

No. 1.

IS ESPERANTO FINAL?

Every well informed observer thruout the world knows that at the present time Esperanto is THE "artificial" language in practical use as international medium of communication. Even the enemies of the movement and of the language admit that. As an independent writer, Prof. A. L. Guerard, says in his "Short History of the International Language Movement," "For the general public, 'international language' and 'Esperanto' are synonymous terms. Esperanto is, therefore, the standard bearer of all 'interlinguists,' even of those who may happen, like the present writer, to prefer a different scheme. Every inch of ground lost or gained by Esperanto is lost or gained for the general cause."

There are those, however, of an older generation who remember that a certain scheme called Volapuk flashed upon the world (in 1880), attained quite a vogue, and then, almost without premonition, quite suddenly (about 1890) collapsed, and lies buried at the present day "without a trace." There are those, too, who, like Prof. Guerard, have kept a watchful, interested eye upon the general subject, and noticed that here and there and elsewhere announcements have appeared of new artificial "languages," which are invariably "better than Esperanto" and, given a little time, will, each and all of them, elbow Esperanto out into the garbage dump, beside its "predecessor," Volapuk. What is to prevent Esperanto from going the way of Volapuk? What is to prevent some new artificial language from coming along any old day and making Esperanto look like "the last end of pea time"? Is there any danger that the student of Esperanto, after devoting time, money and effort to the mastery

of the now current international medium, may one day find that he has "barked up the wrong tree," and have to begin all over again on some new lingo?

To give some indication of why Volapuk failed we present herewith a brief specimen of the language:

O Fat obas, kel binol in süls, paisaludomöz nem ola!
Kömomöd monargän ola! Jenomöz vil olik, äs in sül i su
tal! Bodi obsik vädeliki givolös obes adelo! E pardolös obes
debis obsik, äs id obs aipardobs debeles obas. E no obis
nindukolös in tentadi; sod aidalivolös obis de bad. Jenosöd!

This, be the reader informed, is the Lord's Prayer in Volapuk. The same thing in Esperanto is as follows:

Patro nia, kiu estas en la ĉielo, sankta estu via nomo;
venu reĝeco via; estu volo via, kiel en la ĉielo, tiel ankaŭ
sur la tero. Panon nian ĉiutagan donu al ni hodiaŭ; kaj
pardonu al ni ŝuldojn niajn, kiel ni ankaŭ pardonas al niaj
ŝuldantoj; kaj ne konduku nin en la tenton, sed liberigu nin
de la malbono. Amen!

Which version do you understand better without previous study? The wonder is not that Volapuk ultimately failed, but that it ever had any success at all. That it did only goes to show the tremendous need felt by the international public for an international auxiliary language of some kind. Volapuk went down and out simply because its basis was arbitrary rather than scientific. The author of Esperanto was genius enough to discover that the natural and logical foundation for an international language **has already existed from time immemorial** in the common elements of the various tongues of the civilized world. On this rock Esperanto is built, and for this reason Esperanto **cannot** be displaced, in the nature of the case.

As an illustration of this bedrock principle take the English word "paralyse": its equivalents thru the principal "natural" languages are French **paralyser**, Italian **paralizzare**, Spanish **paralizar**, Portuguese **paralisar**, German **paralysieren**, Russian **paralizovat**, Polish **paralysowac**, etc. Dr. Zamenhof simply standardized the slightly divergent spellings and gave us Esperanto **paraliz-i** (adding the ending "i" to denote the infinitive). Take the word "bishop." The **noun** for this idea differs in every European tongue. But the **adjective** form of the idea, Eng. "episcopal," occurs thru the principal languages as Fr. **episcopal**, It. **episcopale**, Sp. **episcopal**, Por. **episcopal**, Ger. **episkopal**, while in Russian the noun is **episkop'**. Hence all the author of Esperanto had to do was to standardize **episkop-o** as the **noun** form (adding the Esp. ending for nouns, "o").

With regard to these already fully international roots, thousands in number, Zamenhof laid down the following rule, embodied in the Esperanto grammar: "All so-called **foreign** words, i. e. those which the majority of languages have adopted from a

common source, are used in the Esperanto language without change, except to conform to the [phonetic] spelling of this language."

The natural corollary of this scientific principle is that in the case of words which are not fully international those roots be selected for the inter-language which are common, in some form, to the greatest number of civilized tongues. That is the general rule on which most of the balance of the Esperanto vocabulary is based. Take the English word "to subscribe" (to a periodical): for this idea we find Fr. *abonner*, It. *abbonare*, Sp. *abonar*, Por. *abonar*, Ger. *abonnieren*, Rus. *abonirovaty*. Hence *abon-i* is quite naturally indicated as the International form. Take Eng. "window": here Sp., Por. and Rus. stand aside with individual equivalents, but we find Fr. *fenetre*, It. *finestra*, Ger. *fenster*. So there is no doubt as to the proper Esp. form *fenestr-o*. Running it down finer, take the Eng. phrase "to be on duty." This is expressed by the single Russian verb *dejurity*, derived from the French phrase *etre de jour*, which, again, German swallowed almost whole as *de jour sein*. What more natural, then, than for Esp. to adopt, as it has, the form *dejur-i*?

Now then suppose a "new language" appeared, what would it have to offer? Could it replace a vocabulary made up of **natural root words**, selected on the principle of greatest familiarity to the greatest number of peoples, by a vocabulary of words less familiar or totally unknown to those peoples? In order to have any standing in court at all it would have to proceed along the same line as Esperanto. But if it did that it would in bulk, with mathematical inevitability, simply turn out the same product that Esperanto has already turned out! It would simply be Esperanto under another name! It is true that there is a small modicum of roots on which there might be a difference of opinion. Such, for instance, are the equivalents of the comparatively very few ideas for which every European language uses a different root. In such cases Dr. Zamenhof's first recourse was to the Latin, as a semi-international language. When the Latin root was for various reasons unsuitable, or was entirely lacking, the effort was to select the most distinctive and euphonious word from among the differing modern-language forms. Such roots, outside the pale of internationality, constitute about one-tenth of the Esperanto root-vocabulary. It is possible that some of these may in course of time be exchanged for other more suitable roots. But even were the whole one-tenth of **possible** change in Esperanto effected at one fell swoop, it can readily be seen that a maximum change of one-tenth of a vocabulary does not constitute a new language, but simply a slight modification of the old language.

Esperanto may change its name. In a sense the language is hampered by having any name at all, just as (in our private opinion) the cause of monotheism was hindered by the Jews giving God the tribal name "Jehovah." Personally we prefer the general designation "International." But with whatever name, or without any name at all, there is **in practice** but one International Language **possible**, and that goes for the present under the name of Esperanto. Any "new languages" you may have read about, if there is any plausibility in them at all, are simply would-be dialects of Esperanto, under different names. If there is any small detail in any of them which the great body of Esperanto users may find to be an improvement on Esperanto, the Esperantists will simply incorporate that small detail into the original language, and the matter will be closed. But Esperanto is the final International Language, **because it occupies the only ground upon which such a language can stand.** "Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia en siaj elementoj, la lingvo Esperanto prezentas al la mondo civilizita la sole veran solvon de lingvo internacia."

NEWS AND NOTES FROM THE CENTRAL OFFICE

The eleventh annual convention of the Esperanto Association of California was held in San Francisco on the afternoon and evening of October seventeenth at the home of the President, Brewster F. Ames, with about fifty in attendance.

Mr. Ames is receiving a great deal of correspondence from commercial houses regarding farming machinery, factory tools, etc., which he translates into English and turns over to the Chamber of Commerce, and thus interests that body.

Mr. Vinzent was appointed as a Publicity Committee to cull world news from Esperanto journals and pass on to the city newspapers. A Parola Klubo meets on the first and third Thursday evenings in the month at 309 deYoung Building.

The Directors for the ensuing year are:—Messrs Ames, Edwards, Post, Smith, Stockton and Vinzent; the Misses Marshall and Van Sloun.

President E. A. Rogers of the Montezuma Mountain School, Los Gatos attended the San Francisco Convention, bringing with him Miss Williams, one of the Esperanto teachers, and a group of students. Esperanto is a compulsory study in the first and second year's work at this school; over fifty are now studying, divided into two classes. At one of the tables in the dining room only Esperanto is spoken.

Mr. Rogers finds the boys understand English grammar more easily and do better work in modern languages because of their mastery of Esperanto. He is planning to issue a school paper with an Esperanto Section.

CALIFORNIA ESPERANTO GROUP

Lower row: Mme. Plise, Miss VanSloun, Mrs. Ames, Miss Ames (behind), Mrs. Rosher, Miss Marshall (Secretary), Mrs. Hilgers. Upper row: Forest Ames, Major Rosher, Albert Norris, L. D. Stockton, A. S. Vinzent, 6 boys from Montezuma School, President Ames, E. A. Rogers President of Montezuma, Mr. Coleman, Miss Williams.

Besides the classes in the school Mr. Rogers has also organized a class in the city of Los Gatos.

Mr. Albert Norris of Alvarado, (Calif.) has recently organized an Esperanto class at Geyserville, Calif.

Maurice E. Wright, who teaches French in the San Diego Senior High School, organized an Esperanto Club with two hundred members on October sixteenth. Although the Club will meet but once a month real results are anticipated, as the session will be in regular school time.

The annual meeting of the Topeka (Kansas) Esperanto Association was held at the home of Rev. J. H. Fazel, on October fifteenth, at which time the following officers were elected. President, Geo. P. Morehouse; Vice-Pres., C. D. Skinner; Recording Secretary, Mrs. Charles Hardy; Corresponding Secretary, Miss Viola Wendel; Treasurer, Mrs. Rose Hilty. Rev. Fazel is delegito and Dr. J. W. Robb vice-delegito of U. E. A.

The Twin City Esperanto Club had its first dinner of the season on October twelfth with twenty-two present. Dr. Lehman Wendell, the President, is teaching the Esperanto class at the University of Minnesota this year.

Mr. Charles D. Eldred of Newllano, Pa., reports a class of six members meeting two evenings each week.

Miss Genevieve Coy, has organized an Esperanto class in Cleveland, Ohio, made up of members of the Bahai group.

The October Barĉo of the New York Esperanto Society took the form of a memorial to the lamented S-ro Joseph Silbernĉ, a report of which will appear more fully in a tribute to him in our next issue.

The Boston Esperanto Society observed the last Barĉo of the year on Saturday, October thirty-first. After the basket lunch, an interesting program followed, Mr. Lee, the President, introducing the speakers, and commenting thereon. Mr. Russell talked on Evolution and Esperanto; Mr. Frost spoke of the acceptance of Esperanto by the Paris Congress of Radio Amateurs, and emphasized the close attention now given by science to the claims of Esperanto as shown in the recent conferences in Paris. Mr. K. Ossaka, our guest of honor, gave the greetings of the Japanese Esperantists to the American samideanoj, to which Mr. Payson graciously responded. Vice-President Hastings read an article recently appearing in Zion's Herald by Dr. D. O. S. Lowell on "The Rising Tide of Esperanto." Miss Meriam gave the latest news of the Esperanto movement and the great gains during the past month; Miss Ohman, the last speaker, reading a humorous sketch. The evening ended with a social hour and the singing of Esperanto songs.

An attractive folder announces the course in Esperanto at Boston University, College of Business Administration which opened on October 20th, at 525 Boylston Street. Prof. Louis C. Lambert of the Modern Language department is the instructor of the class which meets Tuesday and Friday evenings at 7.30, the "direct method" being used.

The course in Esperanto which has been added to the University Extension classes of the Department of Education of the Commonwealth of Massachusetts, meets Thursday evenings at the Normal Art School (corner Exeter and Newbury Streets) at 7.30 and is taught by Ernest F. Dow, whose name is familiar to all Esperantists. He is using the Fryer Teacher.

From Mrs. D. E. Parrish of Buffalo comes this interesting item: "In Denmark a little nine year old blind boy has taught himself Esperanto at home, and is now corresponding with other blind children in six foreign countries in Esperanto. At the last Danish Esperanto Congress this lad read Hans Christian

Andersen's 'The little Mermaid' in Esperanto to the assembly."

S-ro Kenji Ossaka, editor of "La Revuo Oriento," organ of the Japana Esperanto-Instituto (Tokio) has just come to America. He arrived in San Francisco in time to enjoy the convention of the California Esperanto Association. He then spent a few days in New York in conference with his colleagues representing the Japanese Government Railways, and has now come to Boston where he is taking a special course at the Massachusetts Institute of Technology. He has come to this country to make a study of steel cars, and become more familiar with the English language. S-ro Ossaka utilized the benefits of U. E. A. by writing to Mr. Lee (Boston delegate) for information about M. I. T., and was taken care of on his arrival. He is an enthusiastic Esperantist, speaks it fluently, is anxious to help in any way he can during his stay here, and will be glad to hear from samideanoj who may address him at 507 Pierce Building.

Prof. Raymond T. Bye, of the University of Pennsylvania, Department of Economics, has written an article for "The Messenger of Peace" appearing in the October issue entitled, "An International Language as an Agency for Peace."

Through the courtesy of the publishers, the Peace Association of Friends in America, we have been able to secure reprints, which are available at ten cents each.

Through the many articles appearing about Esperanto in newspapers and magazines, inquiries are coming about Esperanto,—asking for text books, suggestions for home study, correspondence courses, etc. Teachers and students are asking how they can get the consent of the authorities for a course in schools. Whenever possible names and addresses of Esperantists in the town or locality are given, and the Secretary urges that any calls from these sources receive special attention.

La Societe Francaise pour la propagation de l'Esperanto transdonas la jenan informon:

"La unua Internacia Kongreso de la Teknika Gazetaro, ĵus okazinta en Paris, sub la alta patronado de la Prezidanto de la Franca Respubliko, unuanime adoptis la helplingvon Esperanto kiel oficialan lingvon, same kiel la naciaj lingvoj por siaj kongresoj kaj rekomendis la uzadon de tiu ĉi helplingvo por resumi artikolojn kaj originalajn pritraktaĵojn de la Teknika Gazetaro.

"La Raporton pri Esperanto prezentis, S-ro Gurlay, ĉefredaktoro de la Gazetoj "Le Cuir," je la nomo de Speciala Komisiono prezidita de S-ro Andre Baudet, Membro-Kasestro de la Komerca Ĉambro de Paris."

RADIO

Have you sent in your order for a copy of the International Radio Manual, which was announced in the October issue? If you are not a radio fan you might interest somebody in Esperanto through this means: it has already been done several times with good results.

The third of the series of Esperanto lessons being broadcast by Mr. Sayers, will be given from Station WRNY on 258.5 meters Tuesday evening November 24th, at 10 o'clock.

Please send in announcements of radio talks or reports of those which have occurred, if you wish the Radio section continued.

FIRST COURSE IN ESPERANTO

LECIONO IV

Pluralo

La signo de la pluralo estas **-j**. Katoj estas bestoj. Rozoj estas floroj kaj kanarioj estas birdoj. La glasoj estas sur la tablo.

La Numeraloj

1—unu	13—dek tri	101—cent unu
2—du	k. t. p.	110—cent dek
3—tri	(kaj tiel plu)	k. t. p.
4—kvar	—etc.	200—ducent
5—kvin	20—dudek.	k. t. p.
6—ses	21—dudek unu	1000—mil
7—sep	22—dudek du	1001—mil unu
8—ok	k. t. p.	1010—mil dek
9—naŭ	30—tridek	1100—mil cent
10—dek	40—kvardek	2000—dumil
11—dek unu	50—kvindek	3000—trimil
12—dek du	100—cent	k. t. p.

1,000,000—miliono kaj 0—nulo estas substantivoj.

Estas nur unu signo de la pluralo en Esperanto (**-j**). Estas dudek ok literoj en la Esperanta alfabeto. Estas dek du signoj de la zodiako. Estas sesdek sekundoj en unu minuto. Estas kvar sezonoj: printempo, somero, aŭtuno kaj vintro. Estas unu difinita artikolo en Esperanto (**la**). Artikolo nedifinita ne ekzistas. En la armeo estas tri branĉoj; infanterio, kavalerio kaj artilerio. En la Biblio estas cent kvindek Psalmoj. La atmosfero konsistas el du gasoj: oksigeno kaj azoto (nitrogeno). Akvo konsistas el du atomoj da hidrogeno kaj unu da oksigeno.

Estas sep sakramentoj en la Katolika Eklezio. Estas kvin aktoj en Hamlet, de Shakespeare. La Kongreso konsistas el du ĉambroj: la Senato kaj la Ĉambro de Reprezentantoj. En la suna sistemo estas ok planedoj. Estas cent centimoj en unu franko. Estas dek du pencoj en unu ŝilingo kaj du dek ŝilingoj en unu funto sterlinga. En la Esperanta alfabeto estas dudek tri konsonantoj kaj kvin vokaloj (a-e-i-o-u). Estas ses kontinentoj (Eŭropo, Azio, Afriko, Norda kaj Suda Amerikoj kaj Aŭstralio) kaj kvin oceanoj (Atlanta, Pacifika, Hinda, Arkta kaj Antarkta). La numeraloj estas adjektivoj (escepte de "miliono" kaj "nulo," kiuj estas substantivoj).

Akordo de l'Adjektivoj

La adjektivoj akordas en nombro kun la substantivoj. Se la substantivo estas plurala, ankaŭ la adjektivo estas plurala. La oceano-j estas blua-j. Matura-j banano-j estas sur la tablo. La batalo-j estas danĝera-j, sed la generalo-j estas kuraĝa-j. La diligentaj studentoj estas la ĝojo de la profesoroj. La spiritoj de l'anĝeloj estas puraj. La muloj estas bestoj obstinaj. La koloroj de la robo estas palaj. La floroj en la vazo sur la tablo ne estas freŝaj. La portretoj estas similaj al la originaloj. La riĉaj personoj estas popularaj. En la fronta ĉambro estas kvin longaj, interesaj leteroj de la turistoj. La herooj estas sinceraj, bravaj kaj noblaj. La landoj de la nordo estas frostaj. La landoj de la sudo estas varmaj. La kvar ĉefaj punktoj de la kompasoj estas nordo, sudo, oriento kaj okcidento. La metodoj de la praktika propagandisto estas simplaj, honestaj kaj modernaj.

Questions

1. How does the plural end in Esperanto?
2. Give the fourteen fundamental numerals (1-10 inclusive, 100, 1000, a million, zero). Learn them by heart.
3. Which of the numerals are adjectives? Which nouns?
4. What is the method of forming "tens"? "hundreds"? "thousands"?
5. When you add the plural sign (-j) to any noun what should you do to any adjective or adjectives going with that noun?
6. From the context, give the meaning of the following new words:

Substantivoj: **printempo** (French **printemps**), **akvo** (cp. "aquatic"), **eklezio** (cp. "ecclesiastical"), **vokalo**, **punkto**.

Adjektivoj: **norda**, **suda**, **orienta**, **okcidenta**.

Konjunkcio: **se**.

Rilata pronomo (plurala): **kiu-j**.

LECIONO V.

Akuzativo

Petro admiras Paŭlo-N. Paŭlo admiras Petro-N. Petro-N admiras Paŭlo. Paŭlo-N admiras Petro. Petro Paŭlo-N admiras. Paŭlo Petro-N admiras. Petro-N Paŭlo admiras. Paŭlo-N Petro admiras. Admiras Petro Paŭlo-N. Admiras Paŭlo Petro-N. Admiras Petro-N Paŭlo. Admiras Paŭlo-N Petro. Ĉu Petro admiras Paŭlo-N? Jes, li admiras li-N. La lingvo Esperanto estas fleksebla. Ĉu la doktoro trinkas teo-n aŭ kafo-n? Li trinkas nur akvo-n. Aleksandro lernas Esperanton. La heroo ricevas medalon pro kuraĝo en la batalo. La studento deziras sukceson en la universitataj studoj. La duko havas palacon en la provinco. La membroj de la societo elektas prezidanton, vicprezidanton kaj sekretarion. La Esperanta kurso de Benson kostas unu dolaron. La armeo de la kronprinco atakas la citadelon. La servanto akompanas la mastron. Sergento salutas kolonelon, sed kolonelo serĝenton ne salutas. La doktoro vizitas la pacienton, ne la doktoron la paciento. Ĉu la profesoro havas paperon kaj inkon? Paperon li havas, sed ne inkon. Li sendas Aleksandron por inko. La nihiliston arestas la polico. Kaptas lin kun bombo la ĉefo. La aerservo ne akceptas kandidaton, kiu uzas alkoholon, ĉar la alkoholo estas danĝera por la nervoj.

-N kun Pluralo

La sekretario adresas dudek kvin letero-J-N. La sciencisto analizas substanco-J-N. La servanto turnas la floro-J-N al la suno. La profesoro ekzamenas la studento-j-n. La aŭtoro preparas manuskripto-j-n por dek du revuoj. La fajro konsumas la bestojn sur la altaroj de la temploj. La doktoro interpretas la lingvojn de la kanibaloj. La violonisto improvizas melodiojn por la plezuro de la publiko. Nur teoriojn la ĵurnalisto prezentas al la lando, ne faktojn. La faktojn li ignoras. Ofendas kaj ĝisultas la patriotojn la renegato. La propagandisto organizas asociojn en ses kontinentoj. La kardinalo konsolas la viktimojn de la katastrofo. La studento ne sukcesas en la kolegio, ĉar li persiston ne havas. La admiraloj manovras la ŝipojn en la golfo. La supozojn de la pesimistoj la faktoj ne konfirmas. La maŝinoj, kiu-J-N la direktoro instalas, ne estas praktikaj. Ekzistas du kazoj en Esperanto: nominativo kaj akuzativo. La subjekto de de verbo estas en nominativo. Ankaŭ post la prepozicioj la substantivoj aperas en nominativo. Sed la **rekta komplemento** de verbo transitiva estas en akuzativo. La signo de l' akuzativo estas -n (kiu aperas post la -o de substantivoj singularaj kaj la -oj de substantivoj pluralaj).

Akordo de l'Adjektivo

La adjektivoj akordas kun la substantivoj ne nur en nombro (laŭ Leciono IV), sed ankaŭ en kazo. Se la substantivo estas singulara kaj akuzativa, ankaŭ la adjektivo estas singulara kaj akuzativa. Se la substantivo estas plurala kaj akuzativa, ankaŭ la adjektivo estas plurala kaj akuzativa. La klaso studas la simpla-N lingvo-N internacia-N. La firmo eksportas blua-N silko-N. La Providenco inspiras la sincera-N profeto-N. Ĉu la banko havas leteron de la kreditoro? Jes, letero-n ĝi havas de li longa-n. Ĉu favora-n la letero reflektas situacio-n? Ne, krizo-n danĝera-n ĝi raportas. La servanto pumpas freŝan akvon, kaj la mastro ĝin trinkas. La apostolo konvertas la barbaran landon. La tribunalo kondamnas la kruelan piraton. Ĉu frostan klimaton la doktoro rekomendas aŭ varman? Klimaton li rekomendas tropikan. Furiozan tigron persono ordinara ne atakas, sed furioza tigro personon ordinaran atakas. Ernesto lernas simpla-J-N leciono-J-N de Esperanto. Persono-J-N obstina-J-N la publiko ne admiras. La profesoro ekzamenas la diligenta-J-N studento-J-N. La banditoj ŝtelas kolosajn sumojn da mono de la bankoj. La oratoro aludas faktojn strangajn. Surprizajn li prezentas informojn. La princo aneksas la riĉajn teritoriojn de la kanibaloj. La viktimoj de la tragedio suferas severajn turmentojn. La direktoro de la teatro komplimentas la glorajn virtutojn el Eŭropo. Interesan programon por la konferenco aranĝas la loka komitato. Kolosa energio karakterizas la fervorajn laborojn de la komitato, kiu konsistas el sep membroj. Rezultatojn (rezultojn) ĝi promesas miraklajn por la afero de lingvo internacia en la kontinento.

Questions

1. Give the objective case of the **English** pronouns "I, thou, he, she, we, they, who."
2. What is the **universal** ending of the objective case (accusative) in Esperanto?
3. Owing to the distinctive ending of the objective, in what order may the subject and object be placed in an Esperanto sentence?
4. What case follows **prepositions** in English? What case follows them in Esperanto?
5. How add -N to a plural noun?
6. When a noun takes the ending of the accusative alone, or of the plural plus the accusative, what, if anything do you do with any adjective or adjectives going with that noun.
7. Can you give a general rule as to the word order in Esperanto of nouns, adjectives and verbs?

8. From the context, give the meaning of the following words:

Adjektivo: **rekta** (cp. "rect-itude").

Prepozicioj: **pro** (distinguish from **por**) **post** (cp. post mortem, laŭ, da).

Konjunkcioj: **aŭ**, **ĉar**.

Rilata pronomo (singulara): **kiu**.

Key to Non-English Words in Lesson III.

ĉu—prefixed to any assertion (without change of word order) turns it into a question.—**jes**—yes, **tre**—very, **nur**—only, **por**—for (purpose), **inter**—between, among, **kun**—with, **el**—out of, **li**—he, **ĝi**—it.

THE KRESTOMATIO CLASS

APPLICATIONAL EXERCISES.

(See selection on page 14 of October number.)

(Using only roots found in the Selection, the Notes, and the Ekzercaro.)

La kuiristo ĉerpis la manĝaĵon el la poto per kulerego. En la Meza Tempaĝo oni trinkis vinon el glasegoj. S-ro A. loĝas en la apuda domo, ĉar sin trovas nenia domo inter lia kaj mia; sed S-ro B. loĝas nur en domo proksima, ĉar interstaras kelkaj domoj inter lia kaj mia. La homo ne estas malamiko por mi, sed li certe estas neamika. La fraŭlino estas nebela. Kvankam ne enhavantaj multe da rektaj eraroj, viaj ekzercoj estas faritaj nebone. Mia feliĉo estis nedaŭra. Via projekto ne sole estas nedezirinda, sed rekte maldezirinda. La pordo staris iomete nefermita, sed mi ĝin plene malfermis. La ŝtuparo estas longa sed nekruta, ĉar la ŝtupoj estas malaltaj. La servanto sin turnis al la sinjoro iom nekuraĝe, ĉar li dubis, kion li diros. La laboranto estas nelerta, ĉar li ankoraŭ ne sufiĉe lernis, sed li havas kapablon kaj ne estas mallerta. Miaj gepatroj estas neriĉaj. La pratempuloj vivis en nescio. Via laboro ne estas bona, sed nur boneta. Invitante knabon al infana festo oni adresas letereton al Sinjoreto (S-reto)———. Mi estas tre laca, kaj deziras nur legeti la gazeton. Mi dume trinketas nerapide mian kafon. La infano certe estas malsana, ĉar li nur manĝetas ĉe la tablo. Ordinare li manĝegas. La infano kuris saltete al la patro. Servanto, alportu al mi, mi petas, tranĉon da kuko kaj pantranĉon kun bovaĵo. La infano estas feine bela. La soldato estis grandegule alta. La fripono estas serpente ruza. La honesteco de la komercisto estas evidenta, okulvidebla por ĉiuj (falas al ĉiuj en la okulojn—F. K. 304). Venis viziti min homo ĵus vojaĝinta tra Francujo. La vojaĝanto deĉevaliĝis

antaŭ la gastejo. Surĉevaliĝinte, mi deiris de sur la monto kaj ekiris la vojon apud la rivero. Pakego da kotono faras multajn metrojn da katuno. La juĝistoj ordinare portas supervestojn en la juĝejoj. En la domoj ili portas surtutojn. Sur la stratoj en vintro ili portas paltojn. Supervestoj, surtutoj, paltoj ktp. ĉiuj estas vestoj. Antaŭ cent jaroj antaŭ la domo staris bela arbo, sed post kvindek jaroj oni ĝin detranĉis kaj portis malantaŭ la domon, por distranĉi por brulaĵo. Depost tiam la antaŭo de la domo ŝajnas neagraba. For la homon de sur la tero! La kuiristino faris seson da tortoj, poste ne havante sufiĉan materialon por plua torto tuta, ŝi faris duontorton. (Give simple tense equivalents for the following compound verb forms: mi estas fininta mian laboron. Mi estas skribanta leteron. Antaŭ ol vi estos veninta, mi estos traleginta la libron. Kiam mi venis al li, li estis dormanta. Mi estis promesinta la hundon al iu alia, antaŭ kiam vi ĝin petis.) Ĉirkaŭe staris multe da homoj neproksime, sed la malsaĝulo ne vidis, ĉar li ne rigardis ĉirkaŭeN. KieN vi kaŝis mian ĉapelon? NenieN; vi trovos se vi sufiĉe serĉos. Mi faris mirindan trovon, kaj la trovitaĵo kuŝas nun ĉe mi. Jonglo postulas manan lertecon, sed magiaĵo postulas sciencan sciegon. Kontraŭvole arestito sekvas policanon. Senvole ni pensas. Volonte hundo sekvas sian estron. Servanto, jen trinkmono! Mi havas domon, sed mi ankoraŭ ĝin ne pagis. Mi ne pagos per mono nebonajn komercaĵojn. Homo honesta foriras de domo brave tra la antaŭpordo, sed ŝtelinto foriĝas kaŝe per pordo malantaŭa.

THE ESPERANTO MOVEMENT IN JAPAN

By K. A. Susuki

Committee-man of the Japanese Esperanto Institute

(Translated from Esperanto)

It was more than twenty years ago that Esperanto was first introduced into Japan. Some pioneers founded the Japanese Esperanto Association, with Dr. Kroita, a professor of Tokio Imperial University, as its president. This association was rather prosperous, had almost a thousand members, and published a monthly magazine, the Japanese Esperantist. But it was yet too early for the Japanese public to appreciate the true significance of the Esperanto movement, and for this reason as well as on account of financial difficulties this association gradually fell off in membership, and the cause of international language in Japan suffered an eclipse until 1919, when thanks to the unselfish endeavors of our pioneers Messrs. Chif, Ossaka, Fujisawa, Asai etc. a new organization was formed under the

name of the Japanese Esperanto-Institute, the present center of our movement in Japan, the successor of the older association.

After the Great War, too, the Japanese public awoke to the question of international peace, and this gave an added impetus to the success of the Esperanto movement. Certain influential magazines, for instance the "Kaizo" or "Central Review," gladly supported our movement with articles, and many textbooks were published in Japanese. The Tokio Asahi, the largest daily paper in Tokio, collaborated with the Japanese Esperanto-Institute to arrange a course of lessons on an extensive scale. The membership of "J. E. I." increased by leaps and bounds day by day, until at the present time it has reached 2,500. Local groups and societies have been organized in many cities and towns, and at the present day you can travel without any difficulty thru the greater part of the Empire knowing no language but Esperanto, even so far as Saghalien or Formosa, and also in Korea.

Of course the great cataclysm of 1923 put us under great difficulties, but now nothing can exterminate the well anchored root of Esperantism. With renewed courage we carry on with our bloodless crusade.

Esperanto has been introduced into the Medical School of the Imperial University of Tokio, the largest university in Japan. Dr. Seiho Nishi, professor of anatomy, is a zealous Esperantist, Dr. Ogata lectures on pathology using the Esperanto nomenclature. An Esperanto textbook of pharmacy is used in the pharmaceutical department. We can imagine how the students were tickled when they heard the Esperanto word **patologio** instead of the German word **Pathologie**, which they expected (since till now German had been most generally used in the Medical School).

Esperanto groups are to be found in all the Imperial Universities, namely: Tokio, Kioto, Sendai, Fukuoka and Sapporo. Almost all private universities, which are very numerous, have their Esperanto society, and such is the case also in almost all national colleges. Two federations of Esperantist students are vigorously active in Tokio and Kioto.

"Revujo Orienta" is the monthly official organ of the Japanese Esperantists, having each issue a chronicle of Japanese Esperanto events, and various articles and literary selections, both original and translated. Among less known magazines are "Verda Utopio" and "Verda Ombro," and there are also published many small bulletins of the various local groups. The journal "Oomoto" is devoted to the propaganda of oomotism, a so-called new spiritual movement in Japan. The professors of this oomoto religion are learning our language and spreading it about them with incredibly zealous religious piety.

A petition to the Imperial Diet, presented with more than 10,000 signatures, for an official investigation as to the introduction of Esperanto into primary and middle-grade schools, was accepted in both Houses of the Diet.

The Imperial Academy favors Esperanto, and it is said that a paper in Esperanto is being prepared by several Japanese physicians to be read at the coming Conference on Tropical Diseases, which will take place in Tokio. Several groups of Boy Scouts also use an Esperanto motto, "Estu preta" (be ready).

The national congress of Japanese Esperantists was held last year at Sendai, a great city of the north, and this October the congress took place at Kioto, the ancient historic capital.

Japanese literature is unknown in the world on account of the difficulty of the Japanese language, and only very little of this literature has been thus far rendered into Esperanto. The only somewhat extensive translation is the "Declaration," a novel by Arishima. "Japanese Tales," by Chif, and "Pearls from the Orient," by Ossaka, also give a good idea of Japanese literature. From time to time short translations and original pieces appear in "Revue Orienta." The two chief publishing houses for Esperanto books are the Nippon Esperanto-Sya, in Tokio, and the Kanija Book Concern, in Kioto.

Dr. Ramstedt, the Finnish ambassador to Japan, perhaps the only influential foreign Esperantist in the country, always uses Esperanto in lecturing about his native Finland.

The Japanese Esperanto Institute has its headquarters at Shin-Ogawa-machi, Ushigome, Tokio, and holds meetings every Wednesday evening at seven. There also meets a friendly club known as "Aĉula Kongreso" (Bums' Congress), at which they chat together on various interesting subjects, over some sort of alcoholic refreshment. (In Japan there is no "Eighteenth Amendment.")

The very gratifying and promising fact is that many very clever Esperantists are almost all young and energetic—many of them are still students of universities or colleges. This fact indicates that our movement is going to take on a tremendous impetus in the near future. I only wish for the day when Japanese and American comrades can work together hand in hand for our holy cause!

PROPAGANDU ĈE NI ALILINGVULOJ!

Ni jen represas ĉefartikolon el nia numero de Oktobro 1917, ĉar ĝi ŝajnas al ni ĉiam ĝustatempa por niaj eksterlandaj legantoj, kaj ĝi pli bone esprimas nian aktualan deziregon ol ia ajn freŝa ĉefartikolo, kiun ni povas nun elpensi:

En la Usono historio de la lastaj jaroj ludis grandan rolon la vorto "reciprocity" (reciproka agado). La vorto rilatis precipe al la komerca vivo kaj signis reciprokajn koncesiojn kaj privilegiojn, donitajn de unu lando al alia, por la komuna prospero de la landoj koncernataj. Ekzemple, Usono kaj Kubo aranĝis siajn respektivajn leĝojn, por ke okazadu inter ili ambaŭ la plej libera komercado sen malhelpo de doganoj kaj policaĵ baroj. En senco pli pozitiva estas konvene, ke ni samideanoj ekkomprenu la vorton "reciprokado," por ke nia propagando antaŭen iradu senhalte en tempoj plej malfacilaj. Ŝajnas al ni, ke la plej efika el ĉiuj manieroj disvastigi la aferon de Internacia Helpolingvo estas tio, ke la diverslingvaj landoj pliinterkominikiĝu. Ekzemple, malmulte utilas ke Novjorko sendu al Ŝikago la sciigon, ke ĝiaj Esperantistaj grupoj membre duobligis. La skeptikularo elturnus sin per la diro: "Nu, ambaŭ urboj parolas anglalingve: kion do gravas, ke la Novjorkanoj decidis pli atenti lingvon superfluan? ĉar sen Esperanto ni Ŝikaganoj povas interkomunikiĝi kun ili egale bone." Sed la afero ŝanĝiĝus, se tia novaĵo alvenus el la franclingva urbo Parizo. Se la Esperantaj grupoj kreskas en Francujo aŭ en kiu ajn alia neanglalingva lando, tiukaze estas gravege, ke la informoj penetru tra Usono. Ĉar tiam la praktikaj homoj diremas: "La francoj ne scias anglan lingvon, do se ili eklernas amase la facilan Esperanton, praktike utilas, ke ankaŭ ni eklernu la lingvon kaj tiamaniere povu komunikiĝi kun ili sen neceso ellerni ilian kaprompan patroidiomon." Do ĉiuj Esperantistoj sendadu siajn raportojn de progresoj ne al la gazetoj propralantaj, sed al la gazetoj de aliaj landoj kaj aliaj lingvoj. Ni Usonanoj korespondadu ne hejme sed alilande; kaj la samideanoj francaj, italaj, hispanaj, ktp., raportu pri siaj sukcesoj al — **Amerika Esperantisto**.

ATENTU ALILINGVULOJ!

Ni proponas jenon: al iu ajn ne-Usona neanglalingvulo, kiu donacos al ni Esperantan artikolon de almenaŭ du paĝoj (presitaj) kiun ni akceptos **kaj presos**, ni donacos unujaran abonon al Amerika Esperantisto, komencante kun la numero, en kiu presiĝos la artikolo. Tiuj artikoloj estu prefere originalaj, ne tradukitaj, kaj aktualaj prefere ol beletristikaj. **Poezion ne sendu**. Por artikoloj pli mallongaj ol du presitaj paĝoj ni donacos po ses ekzempleroj de la numero de Amerika Esperantisto en kiu ili presiĝos. Artikolojn neakceptatajn ni ne resendas, esceptinte kontraŭ tutsufiĉa afranko por ilia resendo. En ĉiu lando neanglalingva ni ĝoje akceptus **regulajn korespondantojn**, kiuj sendus al ni freŝajn artikolojn kaj novaĵojn ĉiumonate. De tiuj, dum fidela deĵorado, ni presus la nomojn sur la fronto de nia gazeto, kaj sendus al ili **po** du konstantaj abonoj, kaj ekstraj numeroj (laŭ peto) por propagando.

STRIKE WHILE THE IRON IS HOT—A CLASS THEN AND THERE
BOOKS and PROPAGANDA Material of all kinds are on sale at The ESPERANTO OFFICE

Drop us a postcard asking for a catalog

THE ESPERANTO OFFICE, 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17, Mass., U.S.A.

ISOLATED STUDENTS!

The editor of *Amerika Esperantisto*, formerly chairman of examinations of E. A. N. A. offers

A PRACTICAL CORRESPONDENCE COURSE in **ESPERANTO**

in three terms of fifteen lessons each.

This course is guaranteed to prepare one for the advanced examination of E. A. N. A. and give one a thoro working knowledge of the language.

Instruction is individual, and in case of failure to pass the E. A. N. A. advanced examination upon completion of the course free coaching will be given until the student passes.

Payment is required in advance, but a student may stop work at any time, and fees will be refunded covering the uncompleted portion of the course.

Price of lessons (including constant individual instruction), per term, \$15 (in advance).

Entire course (three terms, in advance) \$40.

Special Elementary Course.

Those following the Elementary Lessons now running in *Amerika Esperantisto* may receive individual instruction and examination upon these lessons, with guarantee to prepare the student to pass the preliminary examination of E. A. N. A., at the special price of \$5 per term of ten lessons (in advance). Payment subject to refund pro tanto if work discontinued.

Herbert M. Scott, A. K. of E. A. N. A.,
Moundsville, W. Va.

Save Money on Your PERIODICAL SUBSCRIPTIONS

Lowest Club Rates on Your List.
We make a Specialty of furnishing
Magazines of all kinds wherever published,
to subscribers anywhere.
Send us your Magazine orders for
Quotation

THE PALMER CO.
120 Boylston St. Boston, Mass.

TUCKER TEACHERS' AGENCY, Inc.

120 Boylston Street
Rooms 516-517-518-519
Boston, Mass.

ADVERTISE IN ENGLISH — AND IN ESPERANTO

Reklamoj \$20. po pago— $\frac{1}{4}$ pagaj aŭ pli—10 numeroj sen ŝanĝo \$150. Perantoj skribu, pri rabato.

STUDY ESPERANTO

ESPERANTO HAS THE ENDORSEMENT OF EVERY
REASONABLE INVESTIGATOR

as the one PRACTICAL auxiliary language

Recognized and in use as such since the World War by:

The International Red Cross
The World Union of International Associations
The French and Italian Associations for the Advancement of Science
The French Academy of Sciences
The International Women's Suffrage Alliance
The International Peace Bureau
The International Labor Office
The World Union of Women
The Catholic International League of Youth
The Young Men's Christian Association
The International Bureau of Freemasons
The International Fairs of Leipzig, Frankfort, Lyons, Paris, Basle,
Padua, Lisbon, Barcelona, Bratislau, Bordeaux, Vienna, Reichenburg,
Malmoe, and Helsingfors
The Centennial Exposition of Brazil
The Paris Chamber of Commerce
and dozens of other organizations

UNANIMOUSLY ENDORSED BY LEAGUE OF NATIONS ASSEMBLY

By vote of September 21, 1922

HESITATE NO LONGER

ELEMENTARY and ADVANCED

CLASSES FOR STUDY OF THE LANGUAGE

are now just forming in all the principal cities of
NORTH AMERICA

and courses by correspondence may be arranged for anywhere

(If you lack details as to local courses write today to)

The Central Office of the Esperanto Association of North America
507 Pierce Bldg., Copley Sq., Boston 17, Mass., Hdqrs. for information & supplies